

Tlačová správa Rady pre kultúru Bratislavského samosprávneho kraja

14. marec 2018, Bratislava

Viac politiky do kultúry?

Krok späť pre Bratislavskú regionálnu dotačnú schému

Bratislavská regionálna dotačná schéma (BRDS) vznikla v roku 2015 a postupne sa etablovala ako nový a progresívny nástroj podpory kultúry a umenia v Bratislavskom samosprávnom kraji (BSK). Išlo o najvýznamnejšiu štrukturálnu zmenu v oblasti financovania umenia a kultúry od roku 1989 na úrovni samospráv a BRDS sa stala príkladom dobrej praxe aj pre ostatné kraje na Slovensku.

Poslanci BSK v Dotačnej komisii tento rok urobili krok späť a vrátili sa k politickému rozhodovaniu o dotáciách, nerešpektujúc kritéria a návrhy odborných hodnotiteľov.

„Podpora kultúry vznikom BRDS získala osobitú pozíciu, neprekrývala sa s ostatnými oblasťami, pričom o návrhoch na udelenie dotácií rozhodovali nezávislí odborníci, nie iba politici,“ vysvetľuje Michal Hvorecký, bývalý predseda a člen Rady. „Dnes to žiaľ vyzerá tak, že politické rozhodnutia opäť prevážia nad odbornosťou,“ dodáva Hvorecký. Garantom presadzovania princípov odborného, nezávislého a transparentného hodnotenia žiadostí bola Rada BSK pre kultúru, v ktorej sa vystriedali mnohé rešpektované osobnosti ako Jozef Lupták, Peter Salner, Ilona Németh, Martin Ciel, Michal Hvorecký, Fedor Blaščák, Jana Ambrózová, Peter Kerekes, Adrián Rajter, Maroš Borský, Róbert Kirchoff, Henrieta Moravčíková a ďalší (viď príloha nižšie).

V období 2015-2017 bolo v rámci dotačnej schémy podporených 694 projektov v celkovej sume 2 147 310 €. Pre rok 2018 je odporúčaných na podporu 236 projektov v celkovej sume 888 906 €. O podpore žiadostí budú rozhodovať poslanci BSK na zasadnutí zastupiteľstva v piatok 16. marca 2018.

„Na schválenie v piatok 16.3. dostanú poslanci návrh, ktorý oproti odporúčaniu odbornej komisie prešiel významnými zmenami,“ hovorí predseda Rady pre kultúru BSK Fedor Blaščák. Vysvetľuje: „Dotačná komisia zložená z poslancov pristúpila k úpravám zoznamu žiadostí navrhnutých na podporu v miere, ktorá nie je pre členov Rady akceptovateľná.“

Návrhy odborníkov majú v rámci platnej procedúry odporúčací charakter a poslanci v Dotačnej komisii majú právo na vykonávanie zmien v návrhoch odborných hodnotiteľov. „Zásadnou výhradou je rozsah, no aj povaha zmien, ktoré poslanci urobili v sekcii divadlo a tanec,“ vysvetľuje člen Rady Rastislav Ballek, zodpovedný za túto oblasť. Dodáva, že „odborníci sa dostali do polohy referentov. Ako hodnotitelia sme márnili čas diskusiou o kritériách, zvažovaním a hodnotením obrovského množstva projektov. Poslanecká dotačná komisia uplatnila vlastné kritériá.“

Spor medzi odborníkmi a poslancami sa opakovane pokúšal vyriešiť nový predseda BSK Juraj

Droba. „Vážim si úsilie pána župana nájsť kompromis,“ hovorí ďalší člen Rady Peter Salner a ďalej vyjadruje obavy z toho, že „dotačná schéma ako pýcha BSK sa stala minulosťou.“ Na spoločnom rokovaní oboch strán – odborníkov a poslancov - sa totiž nepodarilo nájsť zhodu aj napriek úsiliu župana Drobu a to z dôvodu, že poslanci vyjadrili jednostranné výhrady voči návrhom odbornej komisie a neboli už ďalej ochotní o veci konštruktívne rokovať. “Poslanci uplatnili svoju právomoc definitívne rozhodnúť, bez ohľadu na výhrady protistrany,“ dodáva Blaščák.

Z týchto dôvodov sa členovia Rady pre kultúru BSK rozhodli kolektívne rezignovať na svoje funkcie a ešte pred hlasovaním na zastupiteľstve verejne informovať o vzniknutej situácii ostatných poslancov BSK.

„Vyzývame kultúrnu obec v Bratislavskom kraji, aby podporila princípy odbornosti, nezávislosti, transparentnosti a kvality, na ktorých bola dotačná schéma dosiaľ postavená. Na základe svojej skúsenosti vyjadrujeme obavy o ďalší osud dotačnej schémy. To, čo malo byť vzorom sa môže stať negatívnym príkladom. To je zvlášť smutné práve dnes a považujeme za svoju povinnosť sa ozvať, pretože nechceme rezignovať na celospoločenské úsilie vybudovať spravodlivejšiu a slušnejšiu krajinu,“ napísali vo svojom stanovisku členovia Rady BSK pre kultúru.

KONTAKTY:

Fedor Blaščák, predseda Rady pre kultúru

fedor.blascak@gmail.com

0905 137257

Michal Hvorecký, člen Rady pre kultúru BSK

michal@hvorecky.com

0905 641418

Prílohy:

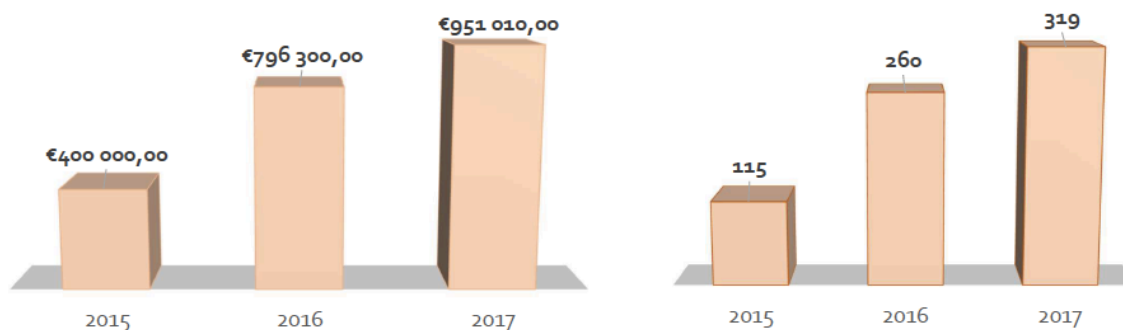
Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu kultúry HODNOTIACA KOMISIA 2018		
KOMISIA 2018	Člen Rady BSK pre kultúru	Hodnotiteľ
Ochrana hmotného kultúrneho dedičstva	PhDr. Zuzana Zvarová	PhDr. Karel Prášek
Ludová kultúra a neprofesionálne umenie	Mgr. Jana Ambrózová, PhD.	Mgr. Agáta Petrakovičová
Pamäťové aktivity a pamäťové a fondové inštitúcie	PhDr. Peter Salner, DrSc.	Mgr. Gábor Strešňák
Divadlo a tanec	Mgr. art. Rastislav Ballek	Mgr. Lucia Kašiarová
Audiovizuálne umenie	Doc. PhDr. Martin Ciel PhD.	Mgr. Ľubica Orechovská
Literatúra	Mgr. Michal Hvorecký	Mgr. art. Monika Kompaníková
Vizuálne umenie	Prof. Ilona Németh, DLA	PhDr. Petra Hanáková, PhD.
Hudobné umenie	Mgr. art. Jozef Lupták, ArtD.	Mgr. art. Peter Zagar
Medziodborové, výskumné a vzdelávacie aktivity	Mgr. Fedor Blaščák	Ing. Andrej Zmeček
Rozvoj miestnej kultúrnej infraštruktúry	Mgr. Ivica Franeková	Ing. Ernest Huska

Ďalší členovia Rady v minulých rokoch: Prof. Dr. Ing. Arch. Henrieta Moravčíková, Ing. arch. Martin Jančok, Prof. PhDr. Zuzana Beňušková Csc., Dr. Phil. Maroš Borský, doc. Mgr. art. Peter Kerekes ArtD., Mgr. Robert Kirchhoff, Mgr. Lucia Gregorová Stach, PhD., Mgr. Adrian Rajter.

Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu kultúry 2015-2017

2 147 310 € pridelených dotácií

694 podporených projektov

Pre rok **2018** je odporúčaných na podporu **236 projektov** v celkovej sume **888 905,90 €**.